

Studenter på tur

Av tannlegestudentene Britt Nina Kleppe Frøholm og Annemay Sørli

I februar dro vi, Annemay og Britt Nina, som tannlegestudenter på 4.kull til Filippinene for å bidra med hjelpearbeid gjennom Ministries Without Borders. Vi dro sammen med Annemays foreldre som har vært der syv ganger tidligere. Da vi var der fikk vi assistere og jobbe sammen med faren, tannlege Tom Bagaas.

Organisasjonen vi reiste gjennom er en kristen hjelpeorganisasjon som gir mat, klær og helsehjelp til fattige. De har barnehjem og tilbud for underernærte barn, og gratis fødeklinikk. De har skole for barn med spesielle behov og et eget sponsorprogram for at fattige barn skal få utdannelse.

Vi besøkte fire ulike områder da vi var der i 10 dager. Det første stedet vi besøkte var Tacloban, området som ble hardest rammet av tyfonen i november 2013. Dental Mission ble arrangert av MWB. Her samarbeidet vi med en filip-

pinsk tannlege og tilbød gratis behandling, i form av ekstraksjoner, til alle som trengte hjelp. Disse pasientene har ikke selv råd til å gå til tannlegen for behandling. En ekstraksjon hos filippinsk tannlege koster omtrent 600 pesos (ca 100kr) som tilsvarer en månedslønn for mange filippinere. Pasientene møtte opp om morgenen etter å ha fått «invitasjonsbillett» på forhånd, og ventet gjerne i timesvis på tur. All behandling forgikk utendørs, men under tak. Det var åpne områder så alle pasienter som ventet hadde fullt innsyn på det som foregikk. Det var ikke uvanlig at flere stod rundt pasienten og «heiet».

Pasienten ble plassert på en stabel med hagestoler og tannlegen undersøkte mens en av oss assistenter holdt lommelykten. En av de lokale fungerte som hodestøtte og tolk. Det ble satt nødvendig anestesi som fikk virke mens neste pasient ble undersøkt og

Tom og Britt Nina står klar med to behandlingsstoler med spyttbøtte og bord, utstyr og steril på Mindoro.

fikk anestesi. Altså ble flere pasienter behandlet parallelt for å være mest mulig effektiv. Vi hadde naturligvis ingen spyttug eller vask, så pasienten fikk utdelt et vannglass og spyttet både blod og tenner i en bøtte foran hagestolene. Sterilen bestod av et vannbad og tannbørste for å fjerne organisk materiale, desinfeksjonsmiddel i 10 minutter og vannbad for å skylle.

De fleste hadde store kariesangrep og rotrester, og mange ønsket multiple ekstraksjoner. Alle var svært takknemlige for hjelpen de fikk. Slike Dental Missions arrangerte MWB også når vi besøkte Cavite(Manila), Mindoro og Palawan.

De første pasientene vi behandlet på Palawan var pasienter som ikke hadde

Inngangen til Underground River, Palawan, «one of the 7 wonders of nature». (Unesco)

kommet til da det ble arrangert Dental Mission for et år siden. Det var mange pasienter og stramt tidsskjema alle stedene vi besøkte, men på Palawan ble det mer rom for at vi som studenter fikk sette anestesi og ekstrahere enklere tenner. Til sammen behandlet vi nesten 300 pasienter i alle aldre i løpet av turen, og estimerer at det ble ekstrahert over 600 tenner.

Vi besøkte også skoler, og hadde drama og sang om tannpuss for elevene. Vi instruerte i tannbørsting og kosthold, og delte ut tannbørster og tannkrem. Mange har ikke råd til det selv, og spiser mye sukker og godteri da dette er billig og er raske kalorier. Dette fører til store kariesangrep i ung alder, også helt nedkarierte fortenner.

Vi hadde innholdsrike og travle dager med mye tannhelsearbeid, men fikk også en smakebit av hva annet enn karies Filippinene har å by på. Vi

Annemay og Britt Nina

Tom undersøker pasientens munn, mens Annemay lyser og en lokal medhjelper holder pasientens hode.

fikk prøve oss på lokale spesialiteter, alt fra rå, slimete orm til mango og kokosnøtt rett fra treet. På Palawan fikk vi oppleve Underground River i nydelige omgivelser, og den vakre naturen fulgte oss alle stedene vi reiste.

Dette var en givende og interessant reise rent faglig, men all vennlighet, takknemlighet og gjestfrihet vi møtte gjorde også stort inntrykk. Vi håper vi får mulighet til å gjøre dette igjen, og vil også oppmuntre andre tannleger til å reise ut!

Det er mer vanlig med erupterte mesiodens i Filippinene enn i Norge siden de ikke har råd til å gå til tannlegen for behandling.

Grav karies i hele tannsettet hos en kvinne i 20-årene.